

FELSŐ-ZEMPLÉN

POLITIKAI ES TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG:

... a lap szellemi részét illető minden közlemény intézőndő: **szuth Lajos-utca 34. szám.**

ELŐFIZETESI DIJ: Egész évre 8 kor, fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.

— Egyo. szám ára 20 fl. —

Kéziratok nem adatnak vissza, Börtöntelen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilt-ter soronkint 40 fl.

KIADÓHIVATAL

Hova az előfizetők, hirdetések és nyilt-ter díjak küldendők: **Landesman B. könyvnyomóéja.**

A halálbüntetés eltörlése.

A minapában Bécsben megtartott német jogász gyűlés egyik vitatott kérdése volt e sorok címeiként feltett tétel, amelyre a határozat — talán minden újságolvasó előtt — ismeretes. A Kahl-féle előadói javaslatot, amely a halálbüntetés fenntartása mellett szölt, 470 szavazattal, 424 ellenében elfogadta a teljes ülés azzal a sankcióval, hogy a halálbüntetés eltörlése arra az időre tartandó fenn, mikor a kétségen kívüli és általános jogi meggyőződés a halálbüntetést nélkülözhetőnek fogja tekinteni.

Korántsem lehet célunk vizet hordani a tengerbe és csak egy sorral is gyarapítani azt a százsor felvetett de soha még eddig meg nem oldott kérdést és vitát: fenntartandó egyes nemzetek büntető törvénykönyveiben a halálbüntetés avagy törlendő. Nem idézzük Beccanat, Savignyt, sőt még Bismarkot sem, nem soroljuk fel azokat az államokat — civilizált államokat értünk ezalatt, — a hol a halálbüntetés el van törlve; nem említjük külön a két legnyomatékosabb érvet a halálbüntetés eltörlése mellett, (helyrehozhatatlanság és Justicimord) de nem kalandozunk el szociálpolitikai mezőkre sem, amely a nép lélek és a nép jogi meggyőződése alapján merít érvet a fenntartás mellett vagy ellene.

Állítjuk, hogy a halálbüntetés nem jogi kérdés többé, hanem egyszerű kultur kér-

dés. Egészen más lapra tartozik az, hogy lenni kell valami legnagyobb rossznak, a melyet az állam büntető hatalma a legnagyobb rosszért az azt elkövetőn elszüntet, amit más lapra tartozik az, vajjon az elrettentés példájára ilyen alakban: a halálbüntetés fenntartása által, valóban szükség van e kultur nemzetek életében?

Társadalmi és kulturkérdésként kell ezt a merőben gyakorlati kérdést kezelni, amelynek talán eddig az volt a legnagyobb hibája, hogy elméleti eszmenyargalás és vitázás tere volt. A társadalmi életkonjunkturák és a létező kulturviszonyok szabják meg a főntartást, avagy az eltörlést a halálbüntetésnek. Megengedjük, sőt állítjuk is, hogy ezeknek a konjunkturáknak és viszonyoknak a felismerése egymagában még nem döntheti el a kérdést és szociálpolitikai, büntető tudomány, statisztikai és segédeszközök és tényezők lesznek, a mint hogy a társadalom mivelálló munkájának folyamánya adatszertüleg kell, hogy szembe állítsassék. Ezt a munkát hasonlította Thibant geológiai szemléltetésben, mikor a büntetettek számát szembeállítva a kisebb vétségekkel akarta szemléltetővé tenni, mondván, hogy: „hegylancoknál jelenség: az ormok omladóban vannak ugyan, de a mily mértékben omlanak a csucok, oly arányban magaslik fel körülöttük ismét a talaj, úgy hogy a mint e hegységek magasságukban veszítenek, visszanyerik kiterjedésük növe-

kedésében.“ Nagy büntettek apadnak, csekélyebbek aránytalanul emelkednek.

Ez a kulturkérdés pedig szorosán összefügg a nép moralitásainak az erkölcsi alapra és szokásjogra alapított állandóságával, melyet egy nap, egy év, talán egy évtized még nem dönt el. És felismert állandóság mellett is, megállapítás dacára bár még mindenkor eldöntendő kérdés marad a civilizációnak a hatása a kriminalitásra. Csak ezt is megoldva lehet a kérdéshez igénylőleg vagy tagadólag hozzászólni, mindaddig jogászgyűlés határozata éppen úgy: mint szakemberek írása csak elméleten való nyargalás lehet.

Mindenfelé élénk feltűnést keltenek a Budapesti Hirlap és a Pester Lloyd mai cikkei, amelyek kiméletlenül leleplezik az amerikai görög katolikusok püspökének *Ortinszkinak*, valamint a nagy orosz propagandának a görög katolikus magyarok és a felvidéki ruthének között a magyarság elleni izzó gyűlölettel üzőt veszedelmes tevékenységét. Ortinszki, aki egy magyar származású és magyar érzelmű főpap utódaként a magyar kormány megkérdezése nélkül olyformán lett az Amerikában élő görög katolikusok püspöke, hogy akik ajánlották, nyilván és tudatosan félrevezették a vatikánt, megdöbbenően izzó gyűlölettel üldözi a lelki főpásztorokodása alá rendelt magyar hivatott, még az istentisztelet

TÁRCZA.

A halhatatlanság.

— Weisz! — mondta elfojtott maliciával Placsek Pongrác főtisztelendő ur. — Weisz László.

Az utolsó padból egy égőszemű barna kisgyerek emelkedett föl. Aból a gesztusból, amely fölemelkedett, lehetett látni, hogy elfojtott indulatok szeretnének belőle kitörni. De főtisztelendő Placsek Pongrác gunyos, kemény tekintete alatt megalázkodott a fiú és csak ennyit rebegett:

— Varga . . .

Erőtlenül és félenken szállt a szó a teremben és szinte úgy esett le főtisztelendő Placsek Pongrác elé, mint valami sebzett madár. A főtisztelendő ur a fiukra nézett és e pillanatban a sok tekintet egyetértően villant össze. A főtisztelendő ur szemé azt mondta, hogy szabad nevetni, és mert a gyerekek csak erre az engedelemre vártak, kórusban harsant föl a kacagás. A főtisztelendő ur zsiros arcán is széthuzódtak a vonalak, elernyedtt, vastag ajka kedélyesen megnyílt és megmutatta a nikotintól sárgára füstölt, nagy, lapát-szerű fogakat. A főtisztelendő ur vidám hanghullámok pedig ott röpködtek a kis Weisz vértörő arc körül és könyveket csaltak ki lobogó, fekete szeméből. A kis zsidófiú törékeny teste szinte össze-roppant a tanár ur tréfájának sulya alatt, csak állt meghajtott fővel és stután leeresztett karokkal, de az ajkai mégis makacsul összerződtek és bezárták a megszegyenlítés elesukló, sirásba hajló hangját.

Főtisztelendő Placsek Pongrác most még

egyszer kiélvezte a diadalt, majd új tréfa kieszlésén törte a fejét. Harsányan lecsapta az osztálykönyvet az asztalra, amire hirtelen csönd támadt, csak a hátsó padokból táncolt még föl pajkosan némi kuncogásféle.

— Hát jó — mondta főtisztelendő Placsek Pongrác ur és úgy élvezte a szavait, hogy a fiuk már készüldöttek az újabb mulatságra — én nem bánom, ha éppen hasznát akarod venni annak az ötven krajcárnak. Csönd, ha mondom! — szakította félbe mosolyogva, mert örült neki, hogy tanítványai ezt az újabb ötletét is kacagással honorálták. Én nem bánom, hogy hát ezental Varga, bár az anyád, aki igen tisztességes libás asszony itt a piacon, okosabban tette volna ha jó ebédet főz azon a koronán . . . Kedves fiam, Weisz László, a te neved leszen ezental Varga László . . . Csüit! az egész osztályt beírom . . . Hanem annyit mondok neked, Varga László, ha a történelemből csak egyszer is libásan mondd föl a leckét, én könyörtelenül megbuktatlak!

Diadalmasan nézett szét a gyerekeken, akik most már némi szánakozással keverték a gunyos mosolyt és szinte elkönnyvették már noteszaikba, amelyet a pad alatt tartogattak, a biztos eredményt, hogy szegény Weisz László megbukott a történelemből. A kis Weisz, azaz hogy Varga, még mindig hallgatva zárta le ajkait, a szemé alatt még nedves barázdá mutatta meg a könnyek útját, amelyek nagy csöppekben halltak a zöldre mázolt, tintafoltos padra, de a tekintetében kemény elhatározás tüze villant föl és ez a tekintet ezt mondta:

— Nem fogok megbukni a történelemből!

Odakint Szaflavszky, a sánta pedellus meg-

kongatta a harangot. Ideges nyüzsgés volt rá idebenn a válasz, könyvek csapódtak össze, türelmetlen lábak surolták a padozatot, suttogó hangok félhangossá merészkedtek, a főtisztelendő ur is fölállt. Egyet rántott a reverendáján és a puha emberek ringó járásával megindult az ajtó felé.

— Dicsértessék! énekeltek feléje a gyerekek, de Placsek Pongrác az ajtóból még egyszer visszafordult.

— Megértetted? — mondta a kis Vargához, akit már körülvevett a gyerekek gyürüje és ez a gyürü gunyosan és sajnálkozva, zavaros egyvelegben tárgyalta a harmadik a) osztály legújabb szenzációját.

A piaristák gimnáziumában általán nem haragudtak tulságosan a zsidókra, csak éppen hogy valami lelki kényszerből ütöttek néha rajtuk egyet-egyét. A kis Vargának nem volt más bűne, mint hogy magyarrá merte tenni a nevét, holott ma, emancipáció lévén, ez volt az a sárga folt, amit a ghetto fölszabadított lakói megkülönböztetésül viseltek. Főtisztelendő Placsek Pongrácnak rosszul esett, hogy valakin ismét látatlanná vált a sárga folt, pedig alapjában nem is haragudott érte, mert a magyar történelem tanárát gyakran ragadta el az ősi magyar dicsőség láza és ilyenkor szívesen röpögt az ajkairól a magyarázat, a bőséges papi életben eltunyult lelke nagyzerű lendüléssel szállt föl a történelem hőseizhez és kifejezés nélkül való, szürke szemei sugároztak a multak erejétől. Nem volt rossz ember főtisztelendő Placsek Pongrác és amit a kis Vargának mondott, nem is mondta komolyan, hisz delutáni csöndes emésztését föl-zavarta volna egy látható igazságtalanság kelle-

alkalmával is a templomban a szószékről, aminek újabb tanúságát nemrégiben akkor adta, amikor Amerikában egy kis ukrainista templom fölszentelésén szikrázó gyűlölettel szólt az ungarokról. Ezek a szegény magyarok, akik a sanyaru megélhetési viszonyok közepette fájó szívvel kénytelenek voltak itthagyni ezeréves hazájukat, hazafiságuk mellett legnagyobb lelki kincsükként vitték magukkal Amerikába, amely ott a nehéz életküzdelmek közepette vigasztalást nyújt nekik és ébren tartja magyar hazájukhoz való ragaszkodásukat, most éppen hitükben vannak a legerősebben megtámadva. És a támadó nem az amerikai állami hatalom, sem más külső ellenség, hanem, rettenetes el is gondolni saját püspökük, aki odáig megy magyar ellenes és orosz érzelmeiben, hogy ezen érzelmeinek még a saját egyházát is feláldozza és örületes tevékenységével megdöbbentő nagy mérvet öltő hitehagyásra bírja a saját híveit. Amióta ő ül a püspöki székekben, Amerikában 40 görög katolikus egyházközség tért át az orthodox orosz egyházba, és a példát előreláthatóan követni fogja megannyi más, míg végre nem marad magyarnyelvű, magyar érzésű és magyar vérű hiva a magyarokat üldöző püspöknek. Bizonyára nem az orosz állam és az orosz egyház tudta és támogatása nélkül. És bizonyára nem az ő és az orosz állam és egyház tudta és támogatása nélkül terjed egyre veszedelmesebben a görög katolikusok által lakott felvidéki vármegyékben az a propaganda, amely már évek óta folyamatban van és a guruló rubel segítségével az orosz egyháznak és a nagy orosz eszmének hódítja meg a görög kath. ruthéneket, Rákóczy katonáit.

Ami pedig az egészben a legfurcsább, ezt az Ortinszkit a magyar állam fizeti. Ortinszki, mint az említett cikkek mondják, a magyar kormánytól tekintélyes évi összeget kap, és ha valaha helyén volt fizetett ellenségről beszélni, hát Ortinszki

metlen tudata. De a kis Varga szentül hitt a fenyegetésben és készült a nagy mérközésre, amelyből győztesen akart kikerülni. A lelke még égett a megalázás könnyeitől, a becstellete, amelyet érzékeny ponton támadtak meg, sajgott és lázongott és úgy érezte, hogy bosszút kell állani Placsek Pongrác főtisztelendő uron, aki gyakran álmaiban is megjelen és fölemelvén kövér mutatványját, fenyegető hangsúlyozással ezt mondta neki:

— Megbuktatlak, Varga László!

Ilyenkor a kis zsidógyerek fölretent ágyából és szorongva nézett körül a szűk, sötét szobában, ahol rajta kívül az özvegy édes anyja és két kis öcsése feküdt. A szegény, öreg butorok konturjai beleolvadtak a sötétségbe, de a kis Varga fölkel, kitapogatta az asztalt, az asztalon a petróleumlámpát, gyújtott és világosságot csinált.

— Laci, fekdj le! — nyöszörgött az anyja, aki álmából rettent föl, de a kis fiu csillapítóan mondta:

— Csak tanulni akarok, édesanyám . . .

Kiment a konyhába és tanult. Előre készült lázas szorgalommal és tíz, husz leckével járt mindig a többiek előtt, sőt egy hónap múltán már a fejében volt az egész könyv, a magyar történelem sok, változatokban gazdag eseménye, a rengeteg évszám és még valami egészen különös és megfoghatatlan valami, amely erősebb, mint a köteleesség, ösztökélőbb, mint a bukástól való félelem ereje, olyasféle, mint a szerelem. A kis Varga lelkét átjárta a tudnivágyás szentséges láza és tizennégy éves feje már nem érte be az események pusztá sorrendjével, a „miért-re” volt kíváncsi, hogy miért alakultak az események akként, ahogyan alakultak, mi okozta egyes váratlan fordulatok be-

a magyar államnak a magyar állam által fizetett ellensége. Ez egy lehetetlen állapot. Ezt már a magyar kormány is belátta és már dolgozik oly értelmű előterjesztésen, mely szerint a római szentszék az amerikai magyar görög katolikusok lelki gondozását magyar származású és a magyar állam szempontjából megbízható püspökre bizza, és amely készséggel a Vatikán beleegyezett a hajdudorogi görög katolikus magyar püspökség felállításába, éppoly biztosra vehető, hogy a magyar kormány újabb előterjesztését is a kívánatos irányban fogja elintézni. E mellett azonban jó lesz, ha a kormány legéberebb figyelemmel kíséri Ortinszkinak és az orosz propagandának felvidéki működését és nemcsak diplomáciai uton lépéseket tesz ez irányban, hanem a maga részéről is mindent elkövet arra nézve, hogy a ruthéneket gazdasági és kulturális tekintetben azzal a szeretettel fölkarolja, amelyet ez az eddig siralmasan elhagyott derek magyar érzelmű nép magyar hazafiu multjánál fogva is megérdemelt. Nem szabad tovább tűrni, hogy az orosz kéz kotorászszon a mi zsebünkben, és a mi szemünk láttára, a magyar állam határain belül mesterségesen ellenségeket támasszon a magyar államnak.

Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kik még hátralékban vannak és a kiknek előfizetése lejárt, hogy azokat mielőbb megújítani illetve a hátralékot kiegyenlíteni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében jennakadás álljon be.

A KIADÓHVATAL.

VEGYES HIREK.

— **Halottak napja.** A keresztény világ ezen ünnepnapon a temetőbe vonul, hogy ott kegyelettel emlékezzék meg a halottakról. Akinél halottja van, azt ezen a napon az emlékezés szeretetteljes érzései a temetőbe vonzzák. Nálunk, az idén a kegyelet ezen szent ünnepének előestéjén a szokásos kivilágításhoz nem kedvezett az idő, mert délután 5 óra tájban, amikor a sírok meggyuj-

következését, honnét van az, hogy válságos időkben újra meg újra ugyanazok a jelenségek nyilvánultak meg a történelem folyásában? A kis Varga, amíg a maga különös csatáját küzdötte főtisztelendő Placsek Pongráccal, egészen elmélyedt a sokszínű eredmények megértésében. Az iskolában szinte ragyogott a tudása és főtisztelendő Placsek Pongrác egyre több szeretettel, sőt csudálkozással bámulta meg a kis zsidófiu dacos akarsát. Mert eleinte ő is dacnak tekintette a kis Varga szorgalmát és a refektóriumában, ahol ebéd és vacsoraidőn összevülekeztek a piarista tanárok, mindig több büszkeséggel hivatkozott az ő pedagógiai élelátására.

— Lám — mondta és öntelt mosolygással simogatta végig gömbölyű potrohát — lám, mit lehet elérni, ha az ember kitapogatja a növendék gyöngyét. Itt van a kis Weisz . . .

És újra, meg újra emlelte azt a jelenetet, amely a történelem-tudomány számára meghódított egy kis zsidófiut. A tendencia hétről-hétre enyhébb lett. Placsek Pongrác főtisztelendő ur már akkor látta, hogy a kis Weisz nem közönséges telentum . . . „de egy kicsit lusta volt a fiu, ösztökélnem kellett és ime” . . .

*

A kis Varga az esztendő végén külön dicséretet kapott a történelemben tanusított páratlan szorgalma folytán. Kapott azonkívül egy szép könyvet, de ami még ennél is többet jelent, főtisztelendő Placsek Pongrác az egész nyári szünidő alatt maga mellett tartotta a kis zsidófiut. A főtisztelendő ur akkor egy népszerű történelmi könyvön dolgozott a középiskolák harmadik osztálya számára és szinte szüksége volt a zsidófiura,

tották a sok ezer gyertyát, vihar támadt, melyet csakhamar jeges eső követett és így a nagyközönség kénytelen volt haza sietni. Halottak napján szép idő volt és így ezen a napon igen sokan voltak úgy a régi, mint az új köztemetőben.

— **Közügyülés.** A nagymihályi kereskedelmi és hitelbank részvénytársaságának október hó 29-én d. u. 3 órakor az intézet helyiségében tartott rendkívüli közgyűlése, mely a részvényesek élénk érdeklődése mellett folyt le, örvendetes tudomásul vette az igazgatóságnak az Eperjesi Bankgyűléssel létesített szorosabb üzleti összekötéséről szóló jelentését és ezt egyhangulag elfogadta. A közgyűlés az előterjesztett alapszabály módosításokhoz egyhangulag hozzájárult és az ezek után szükségessé vált választásokat megejtette. Megválasztották az igazgatóságba: **Földes Zoltán** az eperjesi bankgyűlést vezérgazdátja, **dr. Kakusz Béla** az eperjesi bankgyűlést igazgatóságának tagja, **dr. Fuchs Ignác** és **dr. Kállai József** nagymihályi ügyvédek, az intézet jogtanácsosai. A felügyelő bizottságba: **Glück Dezső** nagymihályi kereskedő, **Neményi Sándor** a magyar általános hitelbank kassai fiókjának cégvezetője és **dr. Toperczer Géza** az eperjesi bankgyűlést igazgatóságának tagja és jogtanácsosa. A nagymihályi kereskedelmi és hitelbank követve a vidék nagyobb intézeteinek példáját, ezen transzaccióval a magyar általános hitelbank, országnak ezen első és legmóhibilabb intézetének érdeklőrebe lépett és ezáltal azon helyzetben lesz, hogy pénzváltások idejében a legkritikusabb pénzváltások mellett is úgy a betevő, mint a hitelt kereső közönség igényeit méltányos föltételek mellett fogja kielégíthetni.

— **Nagy tűz.** Pazdicsion október hó 31-én nagy tűz volt. Dél előtt 11 órakor **Weinberger Jenő** földbirtokos és szeszgyáros pazdicsi kastélyainak egyike, melyben ő lakik, a kéménytől meggyulladt. A zündely tetőzettel hamar végeztek a lángok, melyek a szomszédos intézői lakházat is elhamvasztották. A kastély belsejébe nem hatolhatott a tűz. **Moskovits Arthur** uradalmi intéző egyik lakószobája azonban beégett. A tűz alkalmával szeles idő volt és ennek dacára a szomszédos templom és iskola épületen nem esett kár, hanem tíz házzal tovább négy ház és ezek melléképületei földig leégték. A kár meghaladja a 20.000 koronát. Az uradalmi épületek biztosítva voltak.

— **Esküvő.** **Battha Bálint** abarai körjegyző ma tartotta esküvőjét néhai **Kollonay Tamás** volt bánóci körjegyző leányával, **Máriával**. Az esküvő Bánócon volt, a hol a polgári esketést **Bajusz Andor** főszolgabíró végezte.

aki mindig kéznél volt az ő pontos évszámaival. De ott volt a tanári könyvtár egész anyaga, ott voltak a pompás, bőrkötésű könyvek, amelyek már a világtörténelem ismereteivel szolgáltak az ifju tudósnak, a nehéz régi foliánsok, amelyek latin nyelven mesélik el, mi minden történt a régmúlt időkben. A kövér piarista fürge kis zsidó tanítványa, amikor nem kellett neki diktandó után dolgoznia, már otthonosan ült a tanári könyvtár nyitott ablakában és a kertből betóduló nehéz akácfaillat nem szédítette meg annyira, mint a multakban való gyönyörű elmélyedése. Már nem leckékkel, de egész korokkal járt a kortársai előtt és amikor az osztály Nagy Sándor hadjárataiban nyögött, ő a francia forradalom nagyszerű, véres forgatagát élvezte. És mindig talált új és új momentumokat, amelyek figyelmét lekötötték, korán nyílt értelme szinte határ nélkül fogadta be a tudást, amely ifju homlokát besugározta és amely büszkeségévé avatta nemcsak Placsek Pongrácnak, de a gimnáziumnak is.

— **Vajha** — mondta kenetteljesen az igazgató, amikor a hetedik osztály elvégzése után az intézet növendékei összegyűltek a **Te Deum-ra**, vajha több olyan növendéke akadna még gimnáziumunknak, mint **Varga László**, aki a tudás megszentelt látától elragadva éjt és napot egybevetett és mindenkor dicsőségére fog szolgálni intézetünknek.

Placsek Pongrác a tanári emelvényen jóságosan bölintgatott, az öreg zsidóasszony pedig, aki erre az alkalomra felvette régimódi szabásu, fekete selyemruháját, zokogott a meghatottságtól. Az intézet büszkesége szerényen ment föl a katedrara az ösztöndíjért, amelyet immár másodéve

— **A málcai fiatalság** október hó 27-én az ottani református iskola javára jótékonycélu táncmulatságot rendezett. Dacára a kedvezőtlen időjárásnak fényesen sikerült, ami elsősorban is Kovács Pál málcai jegyzőnek az érdeme, ki a környékbeli ifjúságnak valóságos Mentora. Most is fáradhatatlan buzgalommal törekedett arra, hogy az ifjúságnak kellemes szórakozást szerezzen, s evégből a rendezőséget a legnagyobb mértékben segítette, buzdította a nemes cél megvalósításában. A rendezőség ez uton is hálás köszönetét és elismerését fejezi ki a nevezett jegyző urnak. *Felülfizettek:* Kovács Pál 10 kor. Rubin Vilmos 5 kor. Kiss Tamás 4 kor. Dr. Róth Mihály, Szabó István, Lefkovits Ármin, Gerber Sándor, Both Bálint 2—2 kor. Molnár Ábrahám, Bocér István (Csicsér), Lefkovits Máttyás, Zsoldos Ferenc (Nagyrácsa), Straszburger Béla, Widder Samu 1—1 koronát.

— **Esküvő.** Itzkovits Sándor mezőlaborci fatermelő f. évi november hó 17-én esküszik örök hűséget *Goldfinger* Rózsika kisasszonynak, *Goldfinger* Simon nagymihályi nagykereskedő leányának.

— **Vasuti kirendeltség.** November hó 15-én kezd meg működését Homonnán a kereskedelmi miniszter által most létesített vasuti kirendeltség. Vezetője Müller Lajos jelenlegi mezőlaborci állomásfőnök lesz, s hatásköre kiterjed a Mezőlaborcz—Legenye—Alsómihályi vonalon, s az azokhoz csatlakozó vicinális vasutakon a forgalmi személyzet ellenőrzése, pénztárak átvétele és átadása, szabadságok engedélyezése, stb. Kicsinyben az üzletvezetőség jogait gyakorolja ezen új hivatal.

— **Alakuló közgyűlés.** A „Nagymihályi Keresztény Nőegylet” ma délután 4 órakor tartja alakuló közgyűlését a városháza tanácstermében.

— **Mérlegismertető tanfolyam.** A kassai m. kir. áll. felső ipariskolán folyó évi december hó 2-án mérlegismertető tanfolyam nyílik meg, mely a mérlegek megítélésére, kipróbálására és kijavítására szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésére nyújt alkalmat. Ezt a tanfolyamot lakatos-mesterek és segédek szakmára rendezük és az a vidéki iparosokra való tekintettel nappali (naponta 8 órai) oktatással két hétig tart. A tanítás december hó 2-án reggel fél nyolc órakor kezdődik és december hó 15-én ér véget. Az ide vágó kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében a tanfolyam akkor nyitható meg, ha legalább 15 hallgató jelentkezik. Felvételtnek lakatosmesterek és segédek esetleg más önálló fémiparosok is. Jelentkezni lehet levél útján az iskola igazgatóságánál folyó hó 25-éig, mely időpont elmúltával az igazgatóság azonnal értesíteni fogja a jelentkezőket

élvezett és tekintete maliciózusan kereste meg Placsek Pongrác főtitelendő ur zsiros alakját. Kinek jutott már eszébe az a régi jelenet, amikor a főtitelendő ur még gunyos mosollyal mérte végig a könnyező kis zsidófiút és kiélezett hangon szégyenítette meg az egész osztály előtt, mondván:

— Hát jól van, Weisz László, ezental Varga László lesz. Hanem annyit mondok neked, Varga László, hogy ha csak egyszer is hibásan mondod föl a leckét, megbuktatlak a történelemből...

Azaz, hogy eszében járt az mindenkinek, csakhogy nem ebben a formában. Varga László akkor még lusta kis fiúcska volt, Placsek Pongrác főtitelendő ur pedig nagy élesszemű, kiváló pedagógus, aki pedagógiái fegyvertárából kikereste azt a fegyvert, amely a kis Varga ambíciójának fölkeltésére a legalkalmasabbnak mutatkozott...

És husz év múlva a lexikonok újított kiadásai a „V” betűnél már harminc sort szenteltek Varga László nevének. Varga László a budapesti kir. magyar tudományegyetem nyilvános rendes történelem tanára. Született itt és itt. Tanulmányait ekkor és ekkor végezte. Történelemtanára, Placsek Pongrác piarista pap már ifju korában fölfedezte azt a kiváló érzéket, amely stb. stb.

Igy őrizte meg Placsek Pongrác nevét a történelem számára az egykoron való kis zsidófiú és ez a halhatatlanság mindössze ötven krajcárba került. Még azt is egy öreg zsidóasszony fizette meg főtitelendő Placsek Pongrác tanár urért...

K. J.

arról, hogy a tanfolyam megnyílik-e vagy nem. A jelentkezés alkalmával minden hallgató tanszerek beszerzésére 1 K fizet; egyéb díj a tanfolyam hallgatásáért nem fizetendő. Kassa, 1912. nov. 1. *A kassai m. kir. felső ipariskola igazgatósága.*

— **Halálozás.** *Marschall* Ferenc nyugalmazott m. kir. adótárnok, aki 14 éven át volt Nagymihályban, október hó 26-án 58 éves korában Munkácson meghalt.

— **A Homonna—sztropkói** vasut felépítése csaknem befejezett tény. A vonal trasszírozása már meg is kezdődött, s e tél folyamán az érdekeltségekkel a megállapodás létre jön, úgy az építést a jövő évben már meg is kezdik.

— **Elfogott kivándorlási ügynökök.** *Kobula* Vojtek galíciai származásu topolókai lakos kivándorlás közvetítéseért többször büntetett egyén sehogy sem akart javulni és mindinkább folytatta bűnös üzemleit. Legutóbb szövetkezett egy ifjabb *Kovács* Ferenc nevű budapesti társal és azzal járta be Felsőzemplént kivándorlók toborzására, ami hamar sikerült is, mivel három hadköteles ifjút halójukba kerítettek. Nem sokáig tartott azonban a boldogság, mert a tavarnai csendőrőrs rájuk ütött és bekísérte őket a kir. ügyészséghez.

— **Egyszerűsítik az ajánlott levelek átvételét.** A postaigazgatóság egyszerűsíteni kívánja az ajánlott levelek átvételének módját. A tervek szerint az ajánlott küldeményeket jövőben nemcsak a címzett, de annak szűkebb háznépe, minden meghatalmazás nélkül veheti majd át. Ugyanez áll majd a negyven korona alatt levő utánvételi tételekre is.

— **Az 1913. esztendő.** Az 1913-ik év szerdával kezdődik és végződik. Nem lesz szökőév. Látható nap és holdfogyatkozás nem lesz benne, uralkodó bolygó a Vénusz. A farsang mindössze 29 napig tart, vagyis jan. 7-től február 4-ig. Húsvét igen korán lesz, március 23-án és 24-én. Pünkösd május 11 és 12-én, tehát az első fagyos szentkor. Karácsony csütörtökre és péntekre esik. Viszkereszt hétfőn. — Gyertyaszentelő vasárnap, március 15-ike szombaton. Nagypéntek március 21-én. Gyümölcsoltó boldogasszony húsvét keddjén lesz. Áldozócsütörtök május elsejére esik. Urnapja május 22-re. Péter-Pál vasárnap lesz. Nagyboldogasszony pénteken. István király szerdán ünneplődik. Érdekes, hogy a gör. katolikusok húsvéja csak április végén fog elkövetkezni, t. i. április 28, 29. napjain, tehát öt héttel lesz későbbben a többi ker. felekezeteknél. A pünkösdjük pedig csak június 15, 16-án.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** minőség, hatás és íz tekintetében felülmúlhatatlan. Nem tartalmaz mézgákat és glicerint, mint az emulsiók és ezért ezekkel ne tévesszük össze. Kapható Zoltán B. gyógyszerárban Bpest. Szabadság-ter.

— **Pontosság, gyorsaság, megbízhatóság** jellemzik AZ EST híreit, pártatlanság, függetlenség AZ EST politikáját, jólérsztültség, őszinteség AZ EST közgazdasági közleményeit, tartalmasság, pártatlanság AZ EST sportrovatát; épen ezért minden olvasónk jól teszi, ha ezt a napilapot az itteni árusítónál naponta megszerzi vagy pedig ha környéken lakik, a hova az árusító lapokat nem kézbesít, közvetlen AZ EST kiadóhivatalánál előfizetéssel megszerzi. Mutatvány számokat szívesen küld AZ EST kiadóhivatala (VII. Erzsébet-körut 20) mindenkinek a ki a mi lapunkra hivatkozik.

— **Művészi kivitelű** képes levelező lapok érkeztek *Landesman* B. könyvkereskedéséből.

10 koronát takarít meg mindenki, aki öltönyeit **REICH ADOLF** férfi-szabónál Nagymihályon készítteti. Merték után legnagyobb választék hazai és külföldi valódi gyapjúszövetekben. Legújabb divatu szabás.

Felelős szerkesztő: **Dr. KÁLLAI JÓZSEF.**

Hirdetések.

2 elárusító leány

felvétetik **Bucsinszky Lajos és István** dohánynagyfőzdszdejében Nagymihályon

A nagyérdemű közönség szíves tudomására adjuk, hogy 1838. év óta minden ágazatban működő **ADRIAI biztosító társulat** képviseletét Nagymihály és vidékére átvettük.

Schreiber Jónás és Fia.

Gyomorza varok, Étvágytalanság, Székrekedés, Fejfájás és Köhögés ellen

— a legbiztosabb háziszor —

Dr. Aders családi teája.

(Aranyéremmel kitüntetve.)

Egy doboz ára csak 90 fillér.

● Minden fűszerüzletben kapható. ●

Főraktár: **GLÜCK BERNÁT** üzletében Nagymihályon.

Eladó cséplőgép.

Egy jó karban levő Marchall-féle 6 lőerejű kazán (Locomobil), cséplőszekrény, szalmakazaló és teljes felszereléssel eladó. Venni szándékozók bővebb felvilágosítás iránt fordulhatnak **Weisz Samuhoz** Bánóczon.

Kiadó üzlethelyiség.

A Rontsinszky-féle emeletes házban a jelenlegi Markovits-féle üzlethelyiség 1913. évi január hó 1-étől bérbbe adó. Bővebbet **Rontsinszky Ágoston** háztulajdonosnál.

Élelmiszerek eladására

— ügyes és ágilis bizományost keresünk a piacon és a környéken (különösen főzelékkfélére) csekély óvadékkal, vagy egyéb biztosítékkal.

Ajánlatok: **Makó, postafiók 6.** küldendők.

Van szerencsém Nagymihály város és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy mint

szobafestő, tapetázó és mázoló

Sátoraljai helyből Nagymihályba telepedtem le. Sok évi tapasztalataim alapján a szakmamba vágó munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg izlésesen végzem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel

SCHÖN LAJOS
festőmester
Nagymihály., Petőfi u. 27.
(Lőrincz-féle ház.)

Polgári iskolai tanulók **latin nyelvre** való alapos tanítását elvállalom.

Cím a kiadóhivatalban.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1912. okt. 1-től. —

Indul Nagymihályból :

Budapest felé :

Reggel	5 óra 56 perc.
Délután	2 óra 52 perc.
Este	5 óra 40 perc.

Kassa felé :

Reggel	5 óra 56 perc.
Délután	2 óra 52 perc.
Este	5 óra 40 perc.

Mezőlaborc felé :

Reggel	9 óra 20 perc.
Délután	2 óra 54 perc.
Este	9 óra 54 perc.

Érkezik Nagymihályba :

Budapest, Kassa, Varannó felől :

Dél előtt	9 óra 12 perc.
Dél után	2 óra 49 perc.
Este	9 óra 49 perc.

Mezőlaborc, Takacsány felől :

Reggel	5 óra 51 perc.
Délután	2 óra 47 perc.
Este	5 óra 35 perc.

KOLLARIT-

BÖRLEMEZ RUGÁNYOS VIHAR-
BIZTOS és IDOTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„KOLLARIT“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval
bevont fedéllemez.

„KOLLARIT“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári
épületekre a legalkalmasabb.

„KOLLARIT“-bőrlemez

vízhatlan, a legnagyobb
viharnak ellentáll.

„KOLLARIT“bőrlemezt

nem kell mázolni és így fen-
tartási költséget nem igényel.

Vezérképviselő: **LÖFFLER NOA** vaskereskedőnél **NAGYMIHÁLY.**

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázó szer
:: puha padló számára ::

Keil-féle viaszkenőcs kemény
padló számára.

Keil-féle fehér „GLASUR“
fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz kép-
kereteknek 40 fillér.

Keil-féle szalmakalap-festék
:: minden színben. ::

Egyedüli raktár:

GLÜCK MÓR CÉGNÉL
NAGYMIHÁLYON.

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe !

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,

AKI szőlőoltványt akar rendelni,

AKI gyümölcsfa, rózsafát óhajt ültetni

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől:

TRANSYLVANIA

Szőlőtelepítő Vállalat Maros-Vásárhely,

Dr. Geese Dániel-utca 39 szám.

LEGTARTÓSABB

huzott drótszálalás lámpa

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT MŰVEK

Budapest, VI., Teréz körut 36.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

Francia hajóvonal

Rendes közvetlen gyorshajójáratok

Havre-Newyork

és

Kanadába

35-4

Bazel (Schweiz) és Párison át.

Iroda: Bpest, VII., Baros-tér 15.

ETERNIT

Elárúsióhely Nagymihály és környéke részére :

BRÜGLER LAJOS.

Törvényesen védve.

Utánzatokat utasítson vissza !

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmai a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszesz készítmény. Egy eredeti üveg ára csak

44 fillér.

Nagy üveg 1-10 fill., óriási

üveg 2-20 fillérbe kerül minden

gyógyszertárban vagy üzletben.

Főelárúsiítás :

Kronovits Miksa

gyógyszertárban

Nagymihály.

Van szerenésém a n. é. hölgy-
közönséget tisztelettel értesíteni,
hogy

hajfésülést

háznaknál elvállalok. Mint női
fodrász Sátoraljaiúj helyben egy
évtizeden át működtem és szer-
zett tapasztalataim alapján a leg-
kényesebb igényeknek is meg-
tudok felelni.

Szíves pártfogást kérve, vagyok
kiváló tisztelettel

Schön Lajosné Petöfi-utca 27. sz.

(Lőrincz-féle ház)

Szép téli alma

külömböző fajú métermázsánként 28 K-ért
kapható. Venni szándékozók forduljanak
Papp Viktor uradalmi intézőhöz Ungszenna.

Egy tömör szilfa
ebédlő butor

diszüvegezéssel

eladó Kákos György műasztalosnál

:: Nagymihály., Malom-utca. ::

Tanulók villanyszereléshez a helybeli vil-
lanytelepncél felvételnek.